

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra En Politiker

Citation: Brandes, Edvard: "En Politiker", i Brandes, Edvard: *En Politiker*, P. G. Philipsen, 1889, s. 39. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_04-shoot-idm140632370889072/facsimile.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: En Politiker

et bredt-folkeligt aandeligt Indhold. Men han følte alligevel inderst inde Tante Rikkens Afsky for Bønder, hvis Mad og Klæder han foragtede af Hjærtens Grund. Og da han en Dag paa Gaden ved Synet af et smukt Pigebarn i en Fløjelsjakke, under en varm Diskussion pludselig erklærede, at han gav alle Landets Højskoler med Lærere, Karic og Piger for en eneste Gang at omfavne den dejlige Tøs dér, kunde Johan vel smile, men tilgav blot Tage, fordi han selv kendte sig stærkere, mere national og mandig ved den Andens verdslige Livsanskuelse.

Johan fik ingen Eksamen. Han tænkte i adskillige Aar paa Magisterkonferens i Historie og kunde ogsaa i Fantasien udmale sig, hvilken ypperlig *stor Afhandling* han vilde skrive, hvorledes den vilde slaa Professorerne baade ved den deri nedlagte Lærdom og ved den overlegne og sjælfulde Behandling. Hvad han vilde vælge til sit Speciale var intet mindre end den store franske Revolution. Han tog ogsaa mange bindstærke Værker hjem fra Bibliotekerne og tog modigt fat paa første Bind, men han naaede sjældent mange hundrede Sider frem. Indholdet greb ham, dog paa den Maade, at han fantaserede sig ind i den

svundne Tids Strømninger, i de store Revolutionsmænds Følelser, naar de holdt deres Taler og opagiterede den brusende Folkemængde. Han lod Bogen synke og skred op og ned ad det lille Værelses tæppeløse Gulv, medens hans Hjerne foregøglede ham historiske Øjeblikke, bevingede Ord, afgørende Befalinger, drønende Bifald, mægtige Handlinger — og ham selv som første Rollehavende i alt, indtil han standsede sin Gang og sin Fantasi for at opgive Læsningen den Aften. Kompilationen og Nedskrivningen laa ikke for ham — blev han enig med sig selv om — hans knappe Tid tillod ham heller ikke det omfattende Kilstudium, som de seneste Forskere skyldte nye Syn paa Mennesker og Hændelser. Han sagde til Tage — med et halv-sygt Smil — at han nok snarere var Handlingens Mand end Ordets, og Tage indrømmede baade dette og at Danmarks Lidenhed ikke egnede sig for Handlingens Mænd.

Saadan gik Aarene uden Forandring. Det syntes som Johan aldrig skulde blive andet eller mere end en kjøbenhavnsk almindeligt betalt Timelærer. Ungdommen var gledet fra ham uden Glans og uden Minder, og han listede